

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το νομοσχέδιο

«Ο περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων

(Τροποποιητικός) Νόμος του 2019»

Παρόντες:

Αδάμος Αδάμου

Ευανθία Σάββα

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Χρίστος Ορφανίδης

Ελένη Σταύρου

Μιχάλης Γιωργάλλας

Νίκος Κέττηρος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε έντεκα συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 22 και στις 29 Ιανουαρίου, στις 19 Φεβρουαρίου, στις 4 Μαρτίου, στις 27 Μαΐου, στις 3, στις 10 και στις 17 Ιουνίου, καθώς και την 1^η, στις 8 και στις 22 Ιουλίου 2020. Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής η Επίτροπος Περιβάλλοντος, εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Τμήματος Δασών, του Τμήματος Περιβάλλοντος και των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών του ίδιου υπουργείου, της Αστυνομίας Κύπρου, της Κυπριακής Ομοσπονδίας Κυνηγίου και Διατήρησης Άγριας Ζωής (ΚΟΚΔΑΖ), του Πτηνολογικού Συνδέσμου Κύπρου, του Κινήματος Κυπρίων Κυνηγών, του Κόμματος για τα Ζώα Κύπρου, του Συνδέσμου Οπλοπωλών, του Κυπριακού Ομίλου Κούρτσαρ, του Ομίλου Ντραχάρ και του Κυνολογικού Ομίλου Κύπρου. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, ο Όμιλος Ιχνηλατών Κύπρου και ο Κυπριακός Όμιλος Αγγλικών Δεικτών παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της εξέτασης του νομοσχεδίου από την επιτροπή παρευρέθηκε επίσης η βουλευτής μέλος της επιτροπής κ. Σάβια Ορφανίδου, καθώς και ο βουλευτής μη μέλος της επιτροπής κ. Λίνος Παπαγιάννης.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται, όπως αυτός αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, είναι η τροποποίηση του περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων Νόμου, ώστε μεταξύ άλλων να ρυθμιστεί η διαδικασία διακανονισμού πληρωμής εξώδικων προστίμων, η σήμανση των κυνηγετικών σκύλων, η λήψη μέτρων για περιορισμό της ανάρτησης εικόνων και βίντεο στο διαδίκτυο και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης που ζημιώνουν το κυνήγι και γενικότερα η επικαιροποίηση των διατάξεων του εν λόγω νόμου.

Ειδικότερα, οι κύριες τροποποιήσεις που προτείνονται με το νομοσχέδιο αφορούν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Τη ρύθμιση της διαδικασίας βάσει της οποίας το κυνήγι με τη συνοδεία σκύλου θα επιτρέπεται μόνο από σκύλους που φέρουν σήμανση (microchip).
2. Τη λήψη μέτρων για την ασφάλεια τόσο των κυνηγών όσο και των θηροφυλάκων και των αστυνομικών, όταν διεξάγουν ελέγχους κυνηγών.
3. Τη ρύθμιση των προϋποθέσεων μεταφοράς φυσιγγίων.
4. Την απαγόρευση της ταυτόχρονης μεταφοράς συσκευών που εκπέμπουν κελαηδήματα ή φωνές άγριων πτηνών με τη μεταφορά κυνηγετικού όπλου.
5. Τη δυνατότητα έκδοσης ειδικής άδειας από τον Υπουργό Εσωτερικών, ώστε να επιτρέπεται σε κάτοχο εν ισχύι άδειας κυνηγίου να πυροβολεί, να φονεύει, να συλλαμβάνει ή να καταδιώκει μέσα σε περιοχή που καθορίζεται στην εν λόγω άδεια θήραμα κατά τη διάρκεια συγκεκριμένων ωρών ημέρας σε κλειστή περίοδο κυνηγίου.
6. Τη διαδικασία διακανονισμού αποπληρωμής των εξώδικων προστίμων.

7. Την εξουσιοδότηση έκδοσης κανονισμών για δημιουργία Σχολής Θηροφυλάκων.
8. Τον έλεγχο της δημοσιοποίησης φωτογραφιών ή/και βίντεο στο διαδίκτυο και στα μέσα μαζικής δικτύωσης που προσβάλλουν το κυνήγι ή/και προβάλλουν τον βασανισμό ειδών άγριας πανίδας ή θηραμάτων.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου επί της αρχής ορισμένοι εκ των προσκεκλημένων αμφισβήτησαν τη διαδικασία διαβούλευσης η οποία προηγήθηκε της ετοιμασίας του νομοσχεδίου όπως αυτό κατατέθηκε στη Βουλή, εκφράζοντας τη δυσαρέσκειά τους για το γεγονός ότι δεν τους δόθηκε η ευκαιρία να εκφράσουν τις απόψεις τους κατά στο στάδιο της ετοιμασίας του νομοσχεδίου.

Σχολιάζοντας τις εν λόγω τοποθετήσεις, ο εκπρόσωπος της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας ανέφερε ότι η διαδικασία της διαβούλευσης διεξήχθη κανονικά και σε αυτήν κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς. Έπειτα δε από σχετικό αίτημα των μελών της επιτροπής, οι εκπρόσωποι της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας κατέθεσαν σε αυτήν τα πρακτικά της εν λόγω διαβούλευσης.

Κατά την εξέταση του νομοσχεδίου την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η απαγόρευση μεταφοράς από οποιοδήποτε πρόσωπο ηλεκτρικών συσκευών που δύναται να εκπέμπουν κελαηδήματα ή φωνές θηραμάτων ή άγριων πτηνών.
2. Η δυνατότητα έκδοσης από τον Υπουργό Εσωτερικών ειδικής άδειας κατά παρέκκλιση, ώστε να επιτρέπεται σε κάτοχο εν ισχύι άδειας κυνηγιού να πυροβολεί, να φονεύει, να συλλαμβάνει ή να καταδιώκει θήραμα σε περιοχή που καθορίζεται στην ειδική άδεια κατά τη διάρκεια συγκεκριμένων ωρών ημέρας σε κλειστή περίοδο κυνηγιού.
3. Η απαγόρευση οδήγησης τετράτροχης μοτοσικλέτας ή άλλου μεταφορικού μέσου εκτός δρόμου.

4. Η δυνατότητα παραχώρησης πιστοποιητικού ικανοτήτων από τον Προϊστάμενο της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας σε κυνηγετικά σκυλιά που δεν είναι πιστοποιημένα.
5. Η υποχρέωση για αποβίβαση των κυνηγετικών σκύλων από το μεταφορικό μέσο, για να καταστεί δυνατός ο έλεγχός τους, και τα απαραίτητα μέτρα τα οποία θα πρέπει να λαμβάνονται για την ασφάλεια των κυνηγών, των θηροφυλάκων και των σκύλων στα πλαίσια των ελέγχων αυτών.
6. Η θέσπιση αδικήματος της μη παραλαβής ενός εξώδικου προστίμου.
7. Οι προϋποθέσεις πληρωμής μειωμένου εξώδικου προστίμου και το ύψος του εξώδικου προστίμου για το οποίο δυνατό να γίνει διακανονισμός.
8. Οι πρόνοιες για τη δυνατότητα έκδοσης κανονισμών που θα προβλέπουν για την ίδρυση και λειτουργία Σχολής Θηροφυλάκων. Ειδικότερα, εκφράστηκαν προβληματισμοί για τις λεπτομέρειες που αφορούν τη λειτουργία της σχολής, τη στέγαση αυτής, καθώς και τον προϋπολογισμό της. Σημειώνεται ότι οι εκπρόσωποι της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας ανέφεραν ότι με τη δημιουργία της εν λόγω σχολής θα αναβαθμιστούν οι γνώσεις και η αποτελεσματικότητα των θηροφυλάκων. Επιπρόσθετα, για την αιτιολόγηση της ανάγκης συμπερίληψης της εν λόγω πρόνοιας στο νομοσχέδιο, η Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας κατέθεσε υπόμνημα στο οποίο καταγράφονται οι λόγοι για τους οποίους προτείνεται η εν λόγω πρόνοια, καθώς και ο σχεδιασμός για τη δημιουργία της εν λόγω σχολής.
9. Οι πρόνοιες που αφορούν τη δημοσιοποίηση φωτογραφιών ή/και βίντεο στο διαδίκτυο και στα μέσα μαζικής δικτύωσης που προσβάλλουν το κυνήγι ή/και προβάλλουν τον βασανισμό ειδών άγριας πανίδας ή θηραμάτων.
10. Το ύψος του τέλους εγγραφής κυνηγετικών σκύλων στην άδεια κυνηγίου.
11. Το ύψος του τέλους που θα επιβάλλεται σε κυνολογικό σωματείο σε περίπτωση

διεξαγωγής εκπαίδευσης σκυλιών συγκεκριμένων κυνηγετικών ικανοτήτων.

12. Το ύψος του προστίμου σε περίπτωση άρνησης κυνηγού να αποβιβάσει τα κυνηγετικά του σκυλιά από το μεταφορικό του μέσο για σκοπούς ελέγχου.
13. Το ύψος του προστίμου για την παράνομη θανάτωση ειδών πάπιας, ειδών τσίχλας και τραχήλων.
14. Ο αριθμός προειδοποιητικών βαθμών ποινής σε επιμέρους αδικήματα για τα οποία παρέχεται η δυνατότητα εξώδικης ρύθμισης.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω εξέτασης του νομοσχεδίου ο εκπρόσωπος της Ομοσπονδίας Κυνηγίου και Διατήρησης Άγριας Ζωής εισηγήθηκε όπως ενσωματωθεί στο νομοσχέδιο πρόνοια σύμφωνα με την οποία να απαγορεύεται η ελεύθερη διακίνηση των κατοικίδιων γατών εκτός των ορίων της οικίας τους στην ύπαιθρο λόγω πρόκλησης σοβαρών ζημιών στην πανίδα. Ο ίδιος εκπρόσωπος ενημέρωσε την επιτροπή ότι η εν λόγω πρόνοια υπήρχε στο προσχέδιο του νομοσχεδίου, η οποία όμως δεν ενσωματώθηκε στο νομοσχέδιο που κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Επί τούτου, ο εκπρόσωπος της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας συμφώνησε ότι η ελεύθερη διακίνηση των γατών προκαλεί ζημιά στην πανίδα, ωστόσο ενημέρωσε την επιτροπή ότι η απάλειψη της εν λόγω πρόνοιας από το νομοσχέδιο αποτελεί απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Δασών διαφώνησε με την πρόνοια του νομοσχεδίου σύμφωνα με την οποία οι κανονισμοί οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του νόμου μπορούν να προβλέπουν για τον καθορισμό του τρόπου διενέργειας επιστημονικών ερευνών ή σημάτων άγριας πανίδας. Ειδικότερα, το Τμήμα Δασών σε υπόμνημα που κατέθεσε στην επιτροπή αναφέρει ότι η μεθοδολογία έρευνας δεν μπορεί να καθορίζεται από την Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας η οποία είναι αρμόδια για παραχώρηση αδειοδοτήσεων, άρα μπορεί να ελέγξει έστω και έμμεσα τον τρόπο

έρευνας και δεν είναι απαραίτητο να παρεμβαίνει σε επιστημονικές μεθοδολογίες. Στην ίδια επιστολή αναφέρεται περαιτέρω ότι τυχόν αδειοδότηση για διεξαγωγή έρευνας εντός κρατικών δασών πρέπει να γίνεται τηρουμένων των διατάξεων του περί Δασών Νόμου και να έχει τη σύμφωνη γνώμη του Διευθυντή του Τμήματος Δασών.

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής όλοι οι παρευρισκόμενοι κατέθεσαν προφορικά ή με γραπτά υπομνήματα τις απόψεις/εισηγήσεις τους ενώπιον της επιτροπής. Σημειώνεται περαιτέρω ότι στο στάδιο της κατ' άρθρο συζήτησης συμμετείχαν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς, οι οποίοι είχαν την ευκαιρία να σχολιάσουν και να αναφέρουν τις εισηγήσεις και προτάσεις τους επί των επιμέρους προνοιών του νομοσχεδίου.

Σε μεταγενέστερο στάδιο οι εκπρόσωποι της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα διημείφθησαν στην επιτροπή, μελέτησαν εκ νέου το νομοσχέδιο και κατέθεσαν σε αυτήν αναθεωρημένο κείμενο για συνέχιση της συζήτησης, στο οποίο περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Διαγραφή της πρόνοιας σύμφωνα με την οποία απαγορεύεται σε πρόσωπο να μεταφέρει ηλεκτρικές συσκευές που δύναται να εκπέμπουν κελαηδήματα ή φωνές θηραμάτων ή άγριων πτηνών και ταυτόχρονα να μεταφέρει κυνηγετικό όπλο ή θήραμα ή φυσίγγια.
2. Διευκρίνιση της έννοιας της οδού, ώστε να έχει την έννοια που αποδίδει στον όρο αυτό ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμος.
3. Προσθήκη πρόνοιας σύμφωνα με την οποία ο Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας καθορίζει το τέλος και τη διαδικασία παραχώρησης πιστοποιητικού ικανοτήτων για σκοπούς χρήσης κυνηγετικών σκύλων για συγκεκριμένα είδη κυνηγίου μετά από διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς.

4. Προσθήκη πρόνοιας σύμφωνα με την οποία τα απαραίτητα μέτρα για αποφυγή ατυχημάτων που λαμβάνει ο θηροφύλακας ή το μέλος της αστυνομικής δύναμης που διενεργεί έλεγχο κυνηγετικών σκύλων αποφασίζονται μετά από διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς.
5. Διαγραφή της πρόνοιας η οποία προβλέπει ότι πρόσωπο το οποίο παραλείπει να παραλάβει ειδοποίηση εξώδικου προστίμου είναι ένοχο αδικήματος.
6. Προσθήκη πρόνοιας σύμφωνα με την οποία πρόσωπο στο οποίο έχει επιβληθεί εξώδικο πρόστιμο για το αδίκημα της λαθροθηρίας κατά τη διάρκεια της νύχτας εξαιρείται από τη δυνατότητα πληρωμής μειωμένου εξώδικου προστίμου.
7. Τροποποίηση της πρόνοιας που προβλέπει για τη δυνατότητα διακανονισμού πληρωμής εξώδικων προστίμων, ώστε ο διακανονισμός να γίνεται για ποσό που είναι ίσο ή υπερβαίνει το ποσό των διακοσίων πενήντα ευρώ αντί των χιλίων ευρώ που προβλέπεται στο νομοσχέδιο.
8. Διαγραφή της πρόνοιας που προβλέπει τον καθορισμό του τρόπου διενέργειας των επιστημονικών ερευνών ή σημάνσεων ειδών άγριας πανίδας.
9. Διαγραφή της πρόνοιας που προβλέπει τη θέσπιση αδικήματος στην περίπτωση δημοσιοποίησης φωτογραφιών ή και βίντεο στο διαδίκτυο και στα μέσα μαζικής δικτύωσης που προσβάλλουν το κυνήγι ή/και προβάλλουν τον βασανισμό ειδών άγριας πανίδας ή θηραμάτων.
10. Μείωση του τέλους εγγραφής των κυνηγετικών σκύλων στην άδεια κυνηγίου σε ένα ευρώ αντί για πέντε ευρώ.
11. Μείωση του τέλους παραχώρησης έγκρισης διεξαγωγής εκπαίδευσης σκυλιών συγκεκριμένων κυνηγετικών ικανοτήτων σε μέλη κυνολογικού σωματείου σε δέκα ευρώ από πενήντα ευρώ.
12. Αύξηση των προειδοποιητικών βαθμών ποινής από τέσσερις σε οκτώ στις

περιπτώσεις μεταφοράς έμφορτου κυνηγετικού όπλου εντός ή επί οποιουδήποτε οχήματος ή επί ζώου κατά τις ώρες που επιτρέπεται το κυνήγι, καθώς και στην περίπτωση παράλειψης ανοίγματος του κυνηγετικού όπλου και αφαίρεσης από αυτό των φυσιγγίων ή σφαιριδίων ή και της γεμιστήρας, όταν πρόκειται για αεροβόλο όπλο, ή της παράλειψης αφαίρεσης του βέλους από τόξο ή της παράλειψης παράδοσης του κυνηγετικού όπλου ή του τόξου του σε θηροφύλακα ή σε μέλος της αστυνομικής δύναμης, εφόσον του ζητηθεί.

13. Μείωση του προστίμου από τριακόσια ευρώ σε εκατόν πενήντα ευρώ στην περίπτωση που κυνηγός αρνείται να αποβιβάσει τα κυνηγετικά του σκυλιά από το μεταφορικό του μέσο και δεν τα έχει υπό έλεγχο, έτσι ώστε να είναι δυνατός ο έλεγχός τους.
14. Αντικατάσταση του προστίμου για την παράνομη θανάτωση ειδών πάπιας, ειδών τσίχλας και τραχήλων από δέκα ευρώ για κάθε πτηνό πέραν των δέκα σε είκοσι ευρώ για κάθε ένα πτηνό πέραν του ενός.

Σημειώνεται ότι ο εκπρόσωπος της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας, εκτός από τις τροποποιήσεις που πρότεινε στο κείμενο του νομοσχεδίου οι οποίες ήταν αποτέλεσμα των συζητήσεων που διεξήχθησαν στην επιτροπή και ενσωματώθηκαν στο αναθεωρημένο κείμενο που κατέθεσε στην επιτροπή, εισηγήθηκε περαιτέρω τροποποιήσεις του νομοσχεδίου, οι οποίες προέκυψαν έπειτα από σχετική απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Ειδικότερα, οι εν λόγω τροποποιήσεις αφορούν τα ακόλουθα:

1. Για σκοπούς απόδειξης του αδικήματος της καταδίωξης θηράματος ή είδους άγριας πανίδας με τη χρήση μέσων, όπως κυνηγετικά όπλα, ξόβεργα, δίκτυα κ.ά., να μην απαιτείται η φυσική παρουσία θηράματος ή είδους άγριας πανίδας ή μαρτυρία ύπαρξης θηράματος ή είδους άγριας πανίδας.

2. Την απαγόρευση οποιουδήποτε προσώπου να πυροβολεί, να φονεύει, να συλλαμβάνει ή να καταδιώκει με οποιοδήποτε τρόπο ζώο το οποίο δεν είναι δυνατό να θηρευθεί νόμιμα.

Προς υποστήριξη των πιο πάνω η Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας σε σχετική επιστολή που απέστειλε στην επιτροπή αναφέρει ότι η πρόσφατη απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου θα προκαλέσει σοβαρά προβλήματα στην τεκμηρίωση συγκεκριμένων υποθέσεων λαθροθηρίας και ως εκ τούτου επισημαίνει την ανάγκη υιοθέτησης των πιο πάνω προτάσεων στο νομοσχέδιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις πιο κάτω θέσεις:

Ο πρόεδρος και τα μέλη της βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, καθώς και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάσσεται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο όπως αυτό έχει τελικά αναθεωρηθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω.

Στη βάση των πιο πάνω θέσεών της, η επιτροπή υποβάλλει την παρούσα έκθεση στην ολομέλεια του σώματος για λήψη τελικής απόφασης.

28 Ιουλίου 2020

Αρ. Φακ.: 23.01.060.251-2019
ΚΛΧ/ΘΗ